

**FIL-QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
MAGISTRAT DR. MARSE-ANN FARRUGIA LL.D.**

Seduta ta' nhar it-Tnejn 16 ta' Novembru, 2015

Avviz nru: 330/2003 MLF

Aplan Limited

Vs

Emmanuel Bajjada

Il-Qorti,

Rat ir-rikors tas-socjeta' attrici fejn talbet li l-konvenut jigi kkundannat ihallas lis-socjeta' attrici s-somma ta' elfejn, sitt mija u sitta u sittin Lira Maltin u sitta u tmenin centezmu (Lm2,666.86) rapprezentanti bilanc ta' prezz ta' merkanzija mibjugha u debitament ikkonsenjata lilu mis-socjeta' attrici.

Bl-ispejjez legali, komprizi dawk tal-ittri bonarji datati 28 ta' Frar, 2003 u 6 ta' Mejju, 2003 u bl-imghaxijiet legali mid-data tal-konsenja sal-pagament effettiv, kontra l-konvenut.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-konvenut Emmanuel Bajjada fejn eccepixxa:

Illi t-talbiet attrici ghandhom jigu michuda bl-ispejjez stante illi huma infondati kemm fid-dritt u fil-fatt peress illi l-merkanzija mibjugha u kkonsenjata lill-konvenut ma hijiex skond il-ftehim pattwit u lanqas inhadmet skont l-ahjar regoli tas-sengha u l-arti;

Illi l-kumpanija attrici giet mitluba tighor lura l-merkanzija taghha u madankollu baqghet inadempjenti;

Illi l-kumpanija konvenuta qieghda tecepixxi l-*exceptio non adimpliti contractus*;

Semghet ix-xhieda u rat l-atti u d-dokumenti kollha ezebiti;

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tal-konvenut tal-15 ta' Novembru 2006;

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tas-socjeta attrici tal-21 ta' Novembru 2006;

Rat is-sentenza ta' din il-Qorti (diversament preseduta) tas-17 ta' Gunju 2009;

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Appell (sede Inferjuri)¹ tas-27 ta' Novembru 2009, fejn iddecidiet li din il-Qorti *“ma kinitx korretta meta ddefiniet il-ftehim bhala wiehed ta' bejgh, trattasi li l-fattezzi tal-kaz kellhom aktar mill-konfigurazzjoni ta' appalt jew location operis.*

... ..

Wisq logikament, din il-Qorti jidhrilha li tkun pruzuntuza konsiderat il-limitazzjoni teknika taghha, illi tiddetermina, sempliciment fuq l-istregwa tal-provi u tar-ritratti, l-ezistenza, o meno ta' difett, u dik ta' l-entita taghhom. Ezercizzju bhal dan ghandu jigi kondott minn espert tekniku fil-materja li jkun nominat mill-ewwel Qorti wara r-rimessjoni lura lilha ta' l-atti, kif fil-fatt ser isir. Dan anke ghaliex ma jkunx gustifikat li l-partijiet jitilfu l-beneficcu tad-doppio esame.

---

¹ Per Imhalled Philip Sciberras

Ghal motivi premissi, din il-Qorti qed tilqa' l-appell u tirrevoka s-sentenza appellata. Fis-sens tal-konsiderazzjonijiet maghmula qeghda tirrinviya l-atti lura lill-ewwel Qorti biex wara li tinnomina perit tekniku ghall-ezami tal-allegati difetti tghaddi ghad-definizzjoni u decizjoni tal-kaz skond il-ligi. Fic-cirkostanzi l-ispejjez s'issa inkorzi taz-zewg istanzi ghandhom jibqghu bla taxxa bejn il-partijiet."

Rat ir-relazzjoni tal-perit tekniku Dr. Philip Galea, li gie nominat b'digriet ta' din il-Qorti tal-20 ta' Gunju 2012, sabiex jezamina u jirrelata dwar l-ghamara in kwistjoni wara li jara x-xhieda prodotti u jekk ikun il-kaz jisma' xhieda ohra.²

Semghet ix-xhieda tal-perit tekniku Dr. Philip Galea moghtija minnu in eskussjoni mill-partijiet.

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tas-socjeta attrici.

Rat li l-konvenut naqas li jipprezenta nota ta' sottomissjonijiet responsiva fit-terminu lilu prefiss.

Ikkunsidrat:

II-Fatti

Hemm divergenza bejn il-partijiet, dwar il-fatti li wasslu ghal dawn il-proceduri, u ghalhekk, il-Qorti se taghmel sunt tal-fatti saljenti allegati mis-socjeta attrici, kif ukoll tal-fatti saljenti allegati mill-konvenut.

---

² Ara fol. 118 tal-process.

Il-Verzjoni tas-Socjeta Attrici

1. Fis-26 ta' Frar 2001, Emvin Ebejer, is-sales manager tas-socjeta attrici, xehed li l-konvenut kien gie ix-showroom tas-socjeta attrici, ghax xtaq jordna kcina. Il-konvenut pogga bil-qeghda mad-designer tas-socjeta attrici u ma' Emvin Ebejer, u sar id-disinn tal-kcina li xtaq.
2. Dak in-nhar stess, iktar tard, il-konvenut ikkonferma l-ordni u hallas depozitu ta' LM1,000.
3. Peress, li l-konvenut kien se jsiefer dak in-nhar stess, gab mieghu lil ibnu Victor. Victor Bajada, iben il-konvenut infurmahom li kien se jiehu hsieb l-affarijiet in-konnessjoni mal-ordni tal-kcina. Magghom kien hemm impjegat tal-konvenut, Martin Farrugia.
4. Sussegwentement, certu David Cordina, dak iz-zmien impjegat tas-socjeta attrici mar fil-fond tal-konvenut u ha l-qisien tal-kcina, sabiex ikun jistgha' jaghmel il-pjanti. David Cordina ma baqghax impjegat tas-socjeta attrici.
5. Fil-28 ta' Frar 2001, Victor Bajada, ghan-nom tal-konvenut missieru, iffirma l-pjanti tal-kcina u l-kuntratt bejn il-partijiet. Xahar wara, cioe fis-26 ta' Marzu 2001, is-socjeta attrici baghtet il-kopji tal-pjanti l-Ingilterra fejn kien qed jghix il-konvenut.
6. Fit-28 ta' Marzu sar hlas iehor akkont ammontanti ghal LM500.
7. Fit-8 ta' Gunju 2001, ix-xoghol tpogga fil-fond tal-konvenut.
8. Fis-27 ta' Gunju 2001, Martin Farrugia ghan-nom tal-konvenut cempel lill-Emvin Ebejer fejn infurmahom li l-konvenut xtaq li jsiru xi erba' bibien addizzjoni, li ma kienux fil-pjanti originali. Meta saret din l-ordni addizzjonali, Emvin Ebejer xehed li Farrugia qallu li l-kcina kienet saret b'mod sabih u ma kien hemm ebda ilment.

9. F'April 2002, il-konvenut ilmenta ma' Emvin Ebejer li allega li l-kcina, kienet saret dejqa.
10. Emvin Ebejer acceda fil-fond tal-konvenut sabiex jivverifika l-allegazzjonijiet li kien qed jaghmel, u fl-opinjoni tieghu ix-xoghol kollu kien sar skond l-arti u s-sengha u skond il-pjanti.

Il-Verzjoni tal-Konvenut

1. Il-konvenut qed jinsisti li l-kcina ma saritx skond il-pjanti li fuqha kien ordna. Hu jghid li rapprezentant tas-socjeta attrici kien mar id-dar tieghu, fejn kien hemm prezenti habib tieghu certu Martin Bajada, u tah l-ispecifications tieghu li gew accettati mis-socjeta attrici.
2. Huwa ezebixxa diversi ritratti li skond hu juri li l-kcina ma saritx skond il-ftehim u skond l-arti u s-sengha. Il-Qorti se tirreferi ghalihom iktar l'isfel f'din is-sentenza.
3. Huwa jghid ukoll li meta hallas id-depozitu ta' LM1,000, ma gie muri l-ebda pjanti tal-kcina, kif kien gie imwieghed. Is-salesman qallu li l-pjanti kien se jtihom lit-tifel, izda dan ma sarx. Il-konvenut jghid li hu kien icempel minn barra lis-socjeta attrici, pero dejjem kienu jghidulu li l-Manager, Emvin Bugeja, ma setghax ikellmu.
4. Fl-ahhar irnexxielu jikkomunika mal-Manager u dan qallu li ser jibghatlu l-pjanti. Il-konvenut jghid li meta rcieva l-pjanti l-Ingilterra, l-kcina kienet diga mwahhla fil-post.³

---

³ Ara xhieda tal-konvenut a fol. 67 tal-process.

5. Meta il-konvenut gie lura Malta, u ra l-kcina fil-post, hu ra d-difetti ezebiti fir-ritratti, hu informa lis-socjeta attrici li ma ridhiex. Pero l-kcina ghadha fil-post sal-lum, u qed jintuza, ghax il-konvenut jghix fil-post, pero jahdem barra minn Malta.
6. Il-konvenut jghid li hu iltaqa' mas-salesman darbtejn fuq il-post, u li t-tifel tieghu ma ha hsieb xejn. In oltre jghid li hu ma nkariga lil hadd sabiex jiehu hsieb l-affarijiet tieghu hawn Malta. Hu inkariga lit-tifel sabiex jiffirma biss xi xogholijiet extra in konnessjoni ma' xi handles.
7. In kontro-ezami, il-konvenut jghid li l-pjanti rcivihom xi erba' (4) xhur wara li hallas id-deposit, u gimgha qabel ma giet imwahlt l-kcina fil-post, u jghid testwalment "*Jien l-isketch m'ghogobnix*".⁴ Huwa jghid li ipprova jikkontatja lill-Manager tas-socjeta konvenuta izda ma rnexxielux. Cemplihom dwar l-isketch wara li twahhlet il-kcina.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

Din il-Qorti tibda biex tghid li taqbel perfettament ma' dak li qal il-Perit Tekniku Dottor Philip Galea, li ma thosshix komda bix-xhieda prodotta miz-zewg partijiet. L-iktar persuna idonea li setghet tixhed dwar il-ftehim li sar bejn il-partijiet kien David Cordina li mar darbtejn fil-fond tal-konvenut sabiex jiehu l-kejl u jiftiehem mieghu kif kellha ssir il-kcina, u l-persuna li iddisinjat il-pjanti. Huwa vera li David Cordina, ma baqghax aktar impjegat tas-socjeta attrici, pero ma sar l-ebda sforz mill-ebda parti sabiex jigi rintracat u prodott bhala xhud. Il-pjanti li ghamel David Cordina ma jaghtux tad-disinji, preciz anzi jghid fil-parti t'isfel taghhom li "*This drawing is an artistic interpretation of the general appearance of the floor plan. It is not meant to be an exact rendition.*" Konsegwenza ta' dan, din il-Qorti m'ghandhiex prova oggettiva ta' x'kien il-ftehim bejn il-partijiet dwar id-disinn tal-kcina u d-distanzi li kellhom jinzammu.

---

⁴ Ara xhieda tal-konvenut a fol. 67 tal-process.

Pero, mill-kumpless tal-provi, il-Qorti ma thossx li x-xhieda tal-konvenut hija wahda attendibbli:

1. Fl-ewwel lok, kif jidher mix-xhieda tieghu fuq citata, huwa jikkontradici lill-nnifsu billi fl-ezami jghid li l-ewwel ircieva l-pjanti l-Ingilterra wara li l-kcina kienet twahhlet fil-post, fil-waqt li in kontro-ezami jghid li ircieva il-pjanti xi gimgha qabel il-kcina twahhlet fil-post. Il-Manager tas-socjeta attrici ezebixxa kopja ta' ittra tas-26 ta' Marzu 2001 mibghuta lill-konvenut l-Ingilterra, bil-kuntratt u l-pjanti annessi.⁵ Il-Qorti tqis li l-versjoni tas-socjeta attrici veritiera u li l-pjanti intbaghtu lill-konvenut l-Ingilterra fis-26 ta' Marzu 2001, u ghalhekk ircivhom jew lejn l-ahhar ta' Marzu jew f'April.

2. Li kieku l-versjoni tal-konvenut li hu rcieva l-pjanti wara li l-kcina twahhlet fil-post hija veritiera, il-Qorti ma tistghax tifhem kif fit-28 ta' Marzu 2001, il-konvenut ghamel depozitu akkont ta' LM500.00 ohra.⁶ Kieku veru li l-konvenut ma kellux il-pjanta ta' kif kienet gejja l-kcina f'idejh, zgur li ma kienx se jaghmel depozitu iehor. Ghalhekk, il-Qorti hija konvinta li l-konvenut kellu l-pjanti f'idejh qabel saret il-konsenja.

3. Fil-fatt, in kontro-ezami il-konvenut jghid li hu kellu l-pjanti f'idejh qabel saret il-konsenja, u jghid li l-isketch mill-ewwel m'ghogbux. *Dato ma non concesso*, li l-konvenut ma rnexxielux jikkomunika mal-Manager tas-socjeta attrici, il-Qorti m'ghandhiex dubbju li l-konvenut kien qed jikkomunika mal-familja tieghu, il-mara u t-tifel, u seta' wkoll ikkomunika mal-habib tieghu Michael Bajada u l-impjegat tieghu Michael Farrugia. Allura l-konvenut certament kien f'posizzjoni li jinforma lil xi hadd minn dal-erba' persuni sabiex jiehd u l-mizuri necessarji biex ma jhallix lis-socjeta attrici tistalla l-kcina, u jevita l-kcina u/jew ma jaccettax il-konsenja taghha. Ghall-inqas mill-provi, jirrizulta li l-konvenut ma

---

⁵ Ara fol. 29 *et seq.* tal-process.

⁶ Ara fol. 41 tal-process.

ghamel xejn minn dan, u ma ghamel l-ebda attentat sabiex jimpedixxi lis-socjeta attrici milli tistalla l-kcina.

4. Mhux talli l-konvenut ma ghamel xejn biex jimpedixxi lis-socjeta attrici tistalla l-kcina, talli wara li l-kcina giet installata, huwa qabbad lill-impjegat tieghu Michael Farrugia jaghmillu ordni addizzjonali ta' erba' bibien.⁷ Ghalkemm il-konvenut ma kienx Malta meta twahhlet il-kcina, certament kien infurmat mill-familjari, jew habib jew haddiem tieghu dwar il-mod ta' kif kienet saret. Ghalhekk dan mhux agir kompatibbli ma persuna li qed tilmenta li l-kcina ghandha diversi difetti. In oltre, ix-xhieda ta' Emvin Ebejer li meta Farrugia ordna dawn l-erba' bibien addizzjonali, Farrugia kien qallu li *“l-kcina kienet saret b'mod sabih u ma kien hemm ebda, fil-fatt difett”* ma giet bl-ebda mod kontradetta.

Ghalkemm, ghar-ragunijiet spjegati aktar il'fuq, din il-Qorti m'ghandhiex prova oggettiva ta' x'kien il-ftehim bejn il-partijiet dwar id-disinn tal-kcina u d-distanzi li kellhom jinzammu, huwa l-konvenut li qed jallega li l-appalt ma giex ezegwit skont il-ftehim u li ma hux skont l-arti u s-sengha, u ghalhekk l-obbligu li jipprova dawn l-allegazzjonijiet jinkombi fuqu.

Il-Perit Tekniku zamm access fil-kcina in kwistjoni fil-prezenza tal-partijiet u tal-avukat difensur tas-socjeta attrici. F'dan l-access il-konvenut indika in-nuqqasijiet li ilmenta dwarhom. Minn dan l-access, il-Perit Tekniku ikkonkluda li l-ilmenti tal-konvenuti kienu s-segwent:

- i) id-distanza dejqa bejn il-bank tal-kcina u l-bar;
- ii) nuqqas ta' konsenja ta' overhead canopy fuq in-naha tal-bar
- iii) diversi ilmenti u difetti apparenti mhux skond l-arti u s-sengha.

---

⁷ Ara dokument a fol. 44 tal-process.

(i) Id-distanza deġaq bejn il-bank tal-keċina u l-bar

Dwar din il-lanġanza, il-Perit Tekniku qal hekk: *“Il-fatt hu li d-distanza kellha fejn tizdied mill-anqas b’xi hamsa u għoxrin centimetru (25cm) għax il-post jippermetti. Kemm il-darba jiġi stabbilit li kien hemm ftehim (vide aktar l-isfel) dwar il-qisien u ma gietx segwit, nivvaluta kumpens ta’ erba’ mija u hamsin Euro (€450.00) ... ..*

Għandu jingħad pero per ogni buon fine li d-distanza li tkun stretta mhux necessarjament huwa difett. Ma hemmx distanza standard stabbilita minn xi normi tas-sengħa sakemm għandu jingħad li distanza li ma tippermettix fejn wiehed jahdem bis-sens (ez. Li tinfetah bieba) u mingħajr perikolu titqies bhala mankament. Hawn hu kaz dwar qisien u distanza preferuta fejn hemm allegat ftehim izda kieku ma jezistix ftehim, id-distanza ezistenti mhux tali li titqies li ma saritx skond is-sengħa u l-arti.”

Mill-provi akkwiziti, il-konvenut ma ressaq l-ebda prova ta’ x’kellha tkun id-distanza bejn il-bank tal-keċina u l-bar. Lanqas fix-xhieda tiegħu, ma allega li kien miftiehem mas-salesman tas-socjeta attrici li d-distanza kellha tkun ta’ certa qies. Fid-dawl ta’ dan il-fatt u fid-dawl tal-opinjoni tal-Perit Tekniku li d-distanza ezistenti mhux tali li titqies li ma saritx skond is-sengħa u l-arti, il-Qorti ma tqisx li dan l-ilment hu gustifikat, u konsegwentement l-ebda kumpens m’hu dovut.

(ii) Nuqqas ta’ Konsenja ta’ overhead canopy fuq in-naha tal-bar

Fir-rigward ta’ dan l-ilment, il-Perit Tekniku ikkonkluda hekk: *“Extension ta’ overhead canopy biex tkompli għal fuq il-bar allegatament miftiehma u li ma gietx konsenjata. Il-kumpens qed jiġi valutat fl-ammont ta’ tlett mija (300) Euro għal materjal, xogħol u dawl. Hawn mhux kaz ta’ difett izda ta’ ftehim jew nuqqas tiegħu.”*

Mill-provi prodotti, il-konvenut ma rnexxielux jipprova sal-grad rikjest fil-kamp civili li kien hemm ftehim ta’ estensjoni ta’ overhead canopy biex tkompli fuq il-bar. Dan ma jissemma imkien fix-xhieda tiegħu. Konsegwentement, ladarba skont l-opinjoni tal-Perit Tekniku dan

mhux kaz ta' difett, izda ta' ftehim jew nuqqas tieghu, il-Qorti hija tal-opinjoni li l-ebda kumpens ma huwa dovut.

(iii) Diversi Ilmenti u Difetti appartenti mhux skond l-arti u s-sengha

Dawn jikkonsitu f' seba' allegati difetti, li huma s-segwenti:

(A) Skond il-Perit Tekniku “L-aktar wiehed sinifikanti huwa dak li bl-Ingiliz jissejjah “Shrinkage” tal-materjal principali li huwa l-oak mastizz fil-bieba tal-fridge-freezer cabinet. Dan is-shrinkage ghandu habta jigri meta jintuza oak mastizz u l-manifattur irid ikun ghal altezza f'dan ir-rigward u jiehu hsieb li l-materjal ikollu l-moisture level rikjest biex dan jigi evitat. Malta, dan il-moisture content ikun ta' bejn 13 u 15 degrees. ... ..

F'dan il-kaz ma jirrizultax li hemm umdita ghax kieku kien probabilmment jimmanifesta ruhhu f'bibien ohra spezialment dawk l-aktar vicini. Fin-nuqqas ta' evidenza li kien hemm xi leakage ta' likwidi li setghu ikkontirbwew ghal xi movement tal-injam (ez jintefah) ghandi nikkonkludi li dan is-shrinkage irrizulta jew ghal dik l-injama partikolari ma kelliex il-moisture content rikjest biex tinhadem minghajr riskju, probabilmment kienet imxarrba zzejjed bhala materja prima.

Dan huwa riskju li jiffaccja wiehed li jahdem injam mastizz jekk ma ikollux kontroll shih fuq il-materjal li jixtri u ghalhekk ghandu jerfa' r-responsabbilita kemm-il darba jigri entro termini tal-ligi dwar il-preskrizzjoni. Dan jikkostitwixxi difett azzjonabbli. Il-valur biex dan id-difett jigi rimedjat huwa ta' mitejn (200) Euro ghal xoghol u materjal.

Fid-dawl ta' dawn il-konsiderazzjonijiet tal-Perit Tekniku, il-Qorti hija tal-opinjoni li s-socjeta konvenuta tahti ghal dan in-nuqqas ta' xoghol skond l-arti u s-sengha, u l-ammont ta' €200,00 ghandu jitnaqqas mill-ammont pattwit.

(B) It-tieni difett allegat mill-konvenut, huwa li l-bank tal-irham kif mahdum (ara skizz A) mhux skond is-sengha u l-arti, in kwantu illi fit-tulijiet tal-kcina u l-bar dawn

għandhom direzzjoni fid-direzzjoni tat-tul tal-worktop, fil-waqt li fil-parti li tagħmilha ta' pont bejn il-bank u l-bar, id-direzzjoni tal-vina tal-irham hija orizzontali u kellha tkun u parallel mad-direzzjoni tal-kumplament.

Dwar dan l-allegat difett, il-Perit Tekniku ikkonkluda hekk: *“Fil-fehma tal-esponenti, din hija kwistjoni ta' opinjoni u zewg punti di vista għandha mertu. Jinghad pero li hija Prattika generali li l-pattern għandu jkun dejjem l-istess kullimkien meta thares lejha mill-faccata. F'dan il-kaz, inhadem skon din il-prattika u fil-fehma tal-esponenti ma jinquiesx li inhadem mhux skond s-sengħa u l-arti u m'huwiex difett.”*

Fid-dawl ta' dawn il-konsiderazzjonijiet tal-Perit Tekniku, il-Qorti ma tistax tara kif din l-allegazzjoni tal-konvenut tista' tigi milqugha.

(C) It-tielet difett allegat mill-konvenut huwa li fil-worktop hemm bcejjeċ tal-irham bħal quddiem il-hob li m'għandhomx “support” sottostanti u għalhekk huma vulnerabbli li jaqaw u jinkisru għax bl-uzu inqatat il-kolla u qed jiccaqalqu. Il-Perit Tekniku ikkonkluda hekk fuq dan l-ilment *“Dan gie muri u ippruvat u huwa nuqqas li huwa facilment rimedjabbli billi tiwahhal filler piece mal-faccata tal-kabinet biex tagħti l-appogg necessarju biex ma taqax il-bicca tal-irham li inqalat. Valur dan isir mitt (100) Euro.*

Tqajjem ukoll f'dan ir-rigward li l-work top ma kellux jinhadem u bil-filler pieces tal-irham quddiem il-hob u s-sink izda kellhom jinqata l-isparzu b'makkinarju b'mod li ma jintuzawx filler pieces.

Huwa veru u hekk isir illum (2014) izda dan ma kienx hekk fiz-zmien meta giet ordnata l-kcina (għal ragunijiet teknici tal-materjal – “granit” u speċjalment diffikultajiet fit-trasport minhabba fragilita) u lanqas meta inbdiet il-kawza u mhux qed jigi kunsidrat bħala difett mill-esponenti.”

Għaldaqstant, il-Qorti se tillikwida l-ammont ta' €100 għan-nuqqas li certi bcejjeċ tal-irham ma kellhomx is-support sottostanti, li kienet tirrikjedi s-sengħa u l-arti dak iz-zmien li giet installata l-kcina.

(D) Ir-raba' ilment tal-konvenut jirrigwarda l-livell tal-extractor. F'dan ir-rigward, il-Perit Tekniku qal hekk *“Dan huwa dejjem punt ta' kontroversja ghax huwa relatat mat-tul tal-persuna li tordna l-kcina. Diment li l-gholi tal-extractor ma jigix diskuss u annotat, dan hafna drabi jitwahhal mal-livell tas-suspended top cabinets precisament mill-aktar livell baxx ta' dawn il-cabinets il-fuq. Dawn il-cupboards normalment jitwahhlu bil-livell l-aktar baxx ikun circa 55 sa 60 cm mill-wicc tal-kcina izda ukoll m'hemmx regola ghal din, tiddependi mit-tul tal-utent u dawn huma aspetti li iridu jigu diskussi mill-bejjiegh u l-klijent minn qabel prefibilment biex jigu evitati dawn il-kwistjonijiet. Ghaldaqstant, l-ilment li twahhal baxx mhux gustifikat ghax isegwi l-prattika vigenti. Kien ikun preferibbli li l-gholi jigi imsemmi fit-trattativi, izda jekk ma giex imur a favor tal-prattika uzata fis-settur.”*

Fil-kaz odjern, certament mill-atti ma tirrizulatax l-icken prova li kien hemm xi ftehim bejn il-konvenut u s-socjeta attrici dwar il-livell tal-extractor, u konsegwentement dan l-ilment tal-konvenut ma jistghax jigi milqugh.

(E) Ma hemmx kontestazzjoni bejn il-partijiet dwar il-hames ilment tal-konvenut u cioe li sar cabinet ghal fliexken tax-xorb, izda f'kompartiment partikolari ma jidholx flixxkun tal-inbid ta' daqs regolari. Il-Perit Tekniku illikwida dan id-difett fis-somma ta' €100.

(F) Is-sitt ilment tal-konvenut huwa li l-bibien m'humix kollha tal-istess daqs. Il-Perit Tekniku ikkonkluda hekk: *“Dwar l-ilment li l-biebien ma humix kollha ta' l-istess daqs ghandi nghid illi dan huwa possibbli u accettabli fi kcejjen madumin “in serie” a bazi ta' program industrijali ta' produzzjoni ghax il-qisien tal-cabinets huma pre-determinati u l-kcina ma issirx a bazi ta' sommom aritmetici b'divizjoni bin-numru ta' bibien biex tinholq simetrija kien (recte kif) jippretendi l-konvenut. Biss fl-artigjanat huwa possibbli dak li qed jigi pretiz u dak li gie konsenjat huwa accettabbli u sar skont kif hija l-prattika u s-sengha ta' dan l-ahhar snin. Pero jekk din il-Qorti tkun tal-istess fehma tal-Qorti tal-Appell, dan jista' jitqies nuqqas li artigjan setgha jirrisolvi bla diffikolta stante li huwa meqjuz li kull ma jipproduci huwa b'din is-sistema li kollox prodott ghal klijent partikolari. F'dan il-kaz, il-valur ta' kumpens jista' jkun ta' erba' mitt (400) Euro.*

L-esponent pero mhux tal-fehma li dan ghandu jitqies bhala difett, sakemm ma jidhlux kwistjonijiet strettament legali bhal ma hawn fil-kaz de quo.”

Fl-opinjoni ta' din il-Qorti, il-konvenut ma gab l-ebda forma ta' prova li kien hemm ftehim bejnu u bejn is-socjeta attrici li l-bibien ikunu kollha tal-istess daqs. Ladarba fl-opinjoni tal-Perit Tekniku dan in-nuqqas ma jitqiesx bhala difett meta l-kcina tkun se tigi mahduma *“in serie”* a bazi ta' program industrijali ta' produzzjoni, kif inhu l-kaz *de quo*, din il-Qorti mhux se tqisu bhala difett, u konsegwentement l-ebda kumpens ma ghandu jigi likwidat fil-konfront ta' dan l-ilment.

(G) Is-seba' ilment tal-konvenut hu li xi ritratti ezebiti minnu juru nuqqas ta' livell fil-worktop tal-irham. Il-Perit Tekniku qal hekk fir-rigward: *“Dan hu dovut mhux ghax il-cabinets sottostanti inhadmu b'gholi divers jew ghax l-irham imbaram izda ghax jew hemm dislivell fl-art u ma ittiehdux akkont ta' dan fl-installazzjoni tal-kcina, meta facilment setghu isiru adjustamenti f'dan il-livell. Dan huwa traskuragni fl-installazzjoni u huwa rimedjabbli. Qed jinghata kumpens ta' mija u ghoxrin (120) Euro ghal dan in-nuqqas.”*

Fid-dawl tas-suespost, il-Qorti se tillikwida l-ammont ta' €120 ghal dan in-nuqqas fl-installazzjoni min-naha tas-socjeta attrici.

Mill-konsiderazzjonijiet suesposti, mis-somma pretiza mis-socjeta attrici fl-avviz promotur ghandha titnaqqas is-somma ta' €520.00 – ekwivalenti ghal Lm223.24 - kwantu ghal:

- Mitejn Euro (€200) ghall-ilment enumerat 3A;
- Mitt Euro (€100) ghall-ilment enumerat 3C;
- Mitt Euro (€100) ghall-ilment enumerat 3E;
- Mija u ghoxrin (€120) Euro ghall-ilment enumerat 3G.

Konkluzjoni

Ghal dawn ir-ragunijiet, il-Qorti qed tikkundanna lill-konvenut ihallas lis-socjeta attrici is-somma ta' hamest elef sitt mija u tnejn u disghin Euro u ghaxar centezmi (€5692.10) - rapprezentanti elfejn, erba' mija u tlieta u erbghin Lira Maltin u tnejn u sittin centezmu (Lm2,443.62), bl-imghaxijiet legali mid-data tal-konsenja sal-pagament effettiv, kontra l-konvenut.

Fic-cirkostanzi kollha tal-kaz, l-ispejjez legali, komprizi dawk tal-ittri bonarji datati 28 ta' Frar, 2003 u 6 ta' Mejju, 2003 ghandhom jigu subiti kwantu ghal hamsa u disghin fil-mija (95%) mill-konvenut u kwantu ghal hamsa fil-mija (5%) mis-socjeta attrici.

Magistrat

Nadia Ciappara

Deputat Registratur